

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. november 14.

Csütörtök.

XX. évfolyam 90. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába kü-
lendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s. nyiltterek díja előre fizetendő.

A pártok az új országgyűlésben.

A választások alatt a szabadelvűpárt táborában előfordult egyes események alkalmából az ellenzéki sajtó nem titkolt kárörömmel mutatott e párt állítólag romba dőlt egységére, s a felmerült nézeteltérésekre az eszközök felett, melyek az ország gazdasági újjászülését előidéznék, vérmes reményeket épített az ellenzéki célokat illetőleg. A választások immár elmúltak, a szabadelvűpárt az új országgyűlésbe oly erővel vonult be, hogy józanon maga sem kívánhatja, hogy még nagyobb legyen a száma, és az elveszett egységre való utalás végképp elnémult. Ezt a nézetváltozást könnyen meg lehet érteni, ha jól szemügyre vesszük a színpalak mögött folyó, de azért eléggé ismert eseményeket. A legerősebb ellenzéki párt, a függetlenségi Kossuth-párt, mindjárt az elnökválasztáskor kénytelen volt színt vallani arról, hogy mily gyöngye lábon áll az egység ő nála. Apponyi Albert gróf elnökké választását a függetlenségi pártnak bizonyos mértékben a paktum zárókörének kellett tartania. Eltekintve attól, hogy Apponyi politikai multjánál fogva az egyhangú választást teljesen megérdemelte, a függetlenségi pártnak már azért is rája kellett volna szavazni, mert elég gyakran voltak fegyvertársak, küzdöttek vállvetve, és a szabadelvűpártnak nehezen van még egy olyan tagja, a ki hasonló mértékben bírná a függetlenségi párt tetszését. Kossuth Ferencben az er-

kölcsi kötelesség érzelve elég élénk volt, hogy pártja értekezletén azt az indítványt tegye, hogy ne állítsanak ellenjelöltet; de pártja cserben hagyta s így mindjárt az első alkalomnál kitűnt, hogy áll a pártegység Kossuthéknál.

Még nagyobb bomlás mutatkozik a függetlenségi párt kisebbik töredékénél, az Ugron nélkül való Ugron-pártnál, — lucus a non lucendo, — melyből a párt pennája is kivált. Ez a párt, melynek különben sincs sok veszteni valója, vezérén és elnökén kívül az igen agilis Visontai Somát is elvesztette, ki az egyetlen demokratával, Vázsonyi Vil-mossal alkalmasint egy harmadik társat keres, hogy — tres faciunt collegium — demokratákört alakítsanak.

A néppárt végül hódított ugyan néhány kerületet nagyfokú agitációja folytán, de jóhíré lehetőleg még fogyatékosabb lett, miután néhány legtekintélyesebb híve bucsut mondott neki.

Igy fest a helyzet az ellenzéken, míg a szabadelvűpárt táborában nem hallani disszonanciát, tagjai bizalommal, örömmel is teljes összhangban, lelkesülten követik nagy vezérüket, Széll Kálmánt, s jó kedvvel fognak a sok munkához, melyeket a trónbeszéd felsorol s melyekkel meg kell birkóznok, hogy biztosítsák az ország hasznos fejlődését. A szabadelvűpárt teljes tudatában van a sok nehézségnek, melyeket le kell győznie, ámde a felelősség erős érzelve, mely benne él, és

sikerről sikerre haladó vezérének s a vezér kitűnő munkatársainak nagy államférfiai képességei igazolják öntudatát s erős bizalmát, melylyel minden esetlegesség elé tekint.

Apponyi v. b. t. t. A király Gróf Apponyi Albert képviselőházi elnöknek a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Megtámadott mandátum. A Kuria a Benke Gyula kézdívisárhelyi képviselő mandátuma ellen beadott kérvényt Nedeczki bíró referálása alapján pótlás végett a folyamodóknak visszatadni rendelte.

A tisztviselők fizetésrendezése. Lukács László pénzügyminiszter, hir szerint, a költségvetés beterjesztésével egyidejűleg határozati javaslatot szándékozik a Ház elé terjesztetni, mely szerint a tisztviselői fizetésekről szóló törvény általános reformjáig is hatalmaztassék fel a pénzügyi kormány, hogy a X-ik és XI-ik fizetési osztály 3-ik fokozatát szüntettesse be s az illető tisztviselőket a 2-ik fizetési fokozat besorozhassa. Ha a Ház a pénzügyminiszter eme javaslatát elfogadja, akkor ez az alantasabb tisztviselőkre évi 200 korona fizetésemelést jelent. Lukács László pénzügyminiszter különben a napokban tartandó ülések egyikén mondja el expozéját.

Községi közigazgatásunkról.

Irta: Szántó Károly.

I.

Időszerűnek tartjuk, hogy most, a midőn az ország minden részében a jövő közigazgatás mikénti reformálása, általános kérdés tárgyát képezi, hogy mi is hozzájáruljunk azon eszmék tisztázásához, a melyek községeinknek legsajátosabb érdekeit érintik, s a melyeknek számai annyira behatólnak a községek

TÁRCZA.

A mi névtelen levelünk.

Irta: Balázs Mártonné. *)

Isten a tanum! soha nem volt szádekomban, hogy a felolvasó asztalhoz üljek, mit eléggé bizonyít az a körülmény is, hogy öt esztendő óta vásárhelyi lakos vagyok, de senki ember fia ilyesmire rá venni nem tudott.

Kijelentem azonban, hogy bár sok tekintetben respektálok azokat a hölgyeket, kiket az ihlet úgy néha-napján meg száll, de magam nem igen kacérkodom vele. Az uram sem panaszkodhat rám, hogy a pennáit ebbeli kinjaimban valaha összerágtam volna.

Aki pedig rosszul lenne attól a gondolatától, hogy én itt valami paedagogiai értekezést fogok tartani, csak nyugodjék meg, mert azt sem cselekszem, kijut nekem abból másutt, nem hozom ide.

Hanem e helyett tekintsenek csak tisztelt hölgyeim és uraim szét e teremben s megfogják találni azt az uriembert, a ki engem ilyen, előttem

szokatlan helyzetbe kényszerített. Ő tartsa a hátát, helyettem, ha jelenben Önöknek egy pár unalmas percet szerzek. Hogy miért, azt is elmondom.

A napokban néhány hölgy, s köztük magam is tracscolgatánk a fillérrekről s különösen az első fillér programjáról.

Szó volt arról, hogy valaki szaval. . . . , valaki felolvas stb. A szavalóval már tisztában valánk, csak a felolvasó hiányzott. A társaság egyik nő tagja megkoczkáztatta, hogy hát, ez vagy az a kisasszony jó volna, ha felolvasna Igaz, igaz felel az a bizonyos ur, ki miatt mint mondtam itt ülök , de tán jobb volna egy férfi felolvasó, nő? unalmas lesz! No már ilyet! Hallják hölgyeim?! Szemtől szembe az embernek ilyet mondani!

De dicséretemre vállják a dolog, s tán különben azért is, mert én, tisztelt uram már öregedő házias ember, — abban a pillanatban oly nyugodt mradtam, hogy amint mondani szokták egy arcizmom sem rándult meg.

Haza érve elmondtam az uramnak, a ki eleget szepítette a dolog, hogy hát az az ur bizonyára nem úgy értette stb. stb., de minden kapacitálás dugába dőlt.

Annak az urnak szemrehányást kell tennem, e mellől nem tágitok, de . . . esodálatos . . . , valahányszor találkoztam vele, mindig olyan barátságos volt velem szemben, hogy menten felhagytam minden harezias

gondolattal. — Így már-már elfelejtettem volna az egész dolog. Azonban a véletlen segítségemre jött A mi kedves háziasszonyunk, Bánffyné, hogy, hogy nem, épen engem kért fel a felolvasásra. — Persze, hogy elfogadtam! Természetes hogy felolvasok. Csak azért is!! És most tisztelt uram a leszámolás pillanatait élvezni fogjuk! Készüljön Ön el a legrosszabbra, hadd unja magát, ha már előre is megjósolta.

Menekülő szándék ne lepje meg Önt, mert jó előre gondoskodtam két fiatal, erőteltjes emberről, hogy ebbeli törekvésében megakadályozzák.

Hanem e helyett melegen ajánlom Önnek, hogy vágjon flegmatikus képet és tegyen úgy, mintha ezen a kerek világon, az én felolvasásomon kívül, ebben a pillanatban, Önt épen semmi sem érdekelné. — Köszönje meg, hogy itt nyíltan meg nem nevezem! Most már bele kezdek a témámba, mely a névtelen levelekről, s különösképen a mi névtelen levelünkről fog szólni. Pletykálok tovább egy kicsit! Ehhez talán csak értek?!!

Különben is ez nagyon aktualis thóma, a mi kis városunkban, mert hát Édes Istenkém, akad-e valaki, a ki nem kapott vagy a kiről nem irtak volna. Mert ha tudnám, hogy létezik, tán én sem emlékezném, meg erről a levélről, de aztán végre is feltételezem minden igaz lelkű emberrel, hogy abban célzást senki sem lát, és rossz indulatú dolog nem kíváncsol az én személyemre vonatkozólag sem.

*) Felolvasta a kézdívisárhelyi négyesületnek nov. 9-én tartott fillérestünetén.

jövő fejlődésébe, hogy azokat szó nélkül hagyni a mulasztás vádjá nélkül nem lehet.

A napisajtó minduntalan ösztönzi a szakkörösöket, hogy jó eleve lépjen a tevékenység terére s a közigazgatás — már régóta felszínen lévő reformálásának-kérdésében gyakorlati tapasztalatait becsátssa a nyilvánosság elébe.

Ugy véljük, hogy nem végzünk felesleges munkát, ha eddigi tapasztalataink alapján ha mi is elmondjuk szerény úrvezetünket.

A magyar állam legelső attribútumát a jó közigazgatás képezi, mert itt találkoznak az összes administratio érdek közösségei s ezen, mind girinez oszlopokon épülnek fel a többi intézmények, melyek jó közigazgatás nélkül a legtöbbször csak zátonyra jutnak, kátyuba kerülnek. S különösen hazánkban, hol a különböző népfajok s speciális érdekeit kiélegíteni merő képtelenség, az államnak, törvényhozásnak elengedhetetlen kötelessége, oly közigazgatást alkotni, a mely egység s alapon haladva, abból ne csak egyes vármegyék, hanem a magyar állam hatalmas védbástyái is kiépíthetők legyenek.

S hogy ezen védbástyák alapzata biztos talajra találgon, nagyon helyesolni tudjuk azon tervezetet, mely szerint a jó közigazgatás alap feltételül a községek, mint előbbiek törzsének éltető erejei is ki vannak szemlélve a rendezés munkájában.

Megvalljuk, hogy ezelőtt 6—8 évvel még nem voltunk egészen hívei az általános államosítás eszméinek, de az említett idő lefolyása alatt történt események alaposan meggyőzték minket arról, hogy jogosítatlan aspirációk számai a községi szervezetben nyernek legdusabb talajt, hol annak kiirtására vagy legalább is terjedésének megakadályozására oly hatósági közegek állottak és állanak ma is rendelkezésre, kik semmi felölősséggel sem tartoznak azért, ha elnézték, elhallgatták, vagy suttymban éppen elősegítették azt, hogy a fölizgatott kedélyek által vakmerő merényletek rendeztessenek intézményünk, jogrendünk és állami integritásunk ellen.

S ha a községi szervezetben itt-ott akad is egy-egy, akiben a hazaszeretet érzete nem engedte meg, hogy csak egyszerű jelentésekkel igyekezzék a bajon segíteni, hanem részen volt minden ily fajta mozgalmak keletkezésénél s azt már csirájában megakadályozni igyekezett, ezt alólól a mesterkelt üldözés útján csak hamar elnémitották, mert a választott tisztviselőknek az egyenes uton haladni nagyon nehéz, mivel ekkor sok oly tényezővel jö összeütkezésbe, a kik inkább szeretik keresztül metszeni az igazságos célhoz vezető utakat...

A községi közigazgatásnál ma oly nehézségek fordulnak elő, melyeket szolgálati pragmatika nélkül eloszlatni nem lehet.

Az előjáróság jegyzője nélkül egészen tétlenül áll, de azért ha azoknak névleges fejei az írás mesterségének csak elemi részét is értik, tételes tör-

vényeink és vármegyei statutomainkban biztosított prioritásuk tudatában a jegyzőt csak harmadik személynek tekintik. Szemtanúi voltunk oly eseteknek is, a midőn egy szolgabíró egyik körjegyzőt — hivatalos helyiségében az összes előjáróság előtt a községi életben mint hivatali közeget csak olyanak jelezte, a ki a bíró és esküdtek után következik. Ily viszonyok mellett a köz- és állami célok megvalósítása érdekében teljesítendő bármely üdvösügy végrehajtásában a jegyző részéről teendő kezdeményezés avagy intézkedés hajótörést szenved, mert a falu feje azzal érvel, hogy a jegyző ur összes „cökmökje” a hátán van, neki pedig maradoia kell jövőben a név emberének. Sapientia satis:

Ha pedig a bíró irástudatlan, vagy kevésbé irástudó, akkor az ügyek gyorsabb elintéztét nyernek ugyan, de ezen eljárás nem fér össze az előjáróság együttes felelősségének elvével és jeleni sajátos viszonyainknál fogva megbízhatósága is aggályossá válhat.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsági ülése.

Az ötödike után következő első kednek kissé messze kiesése következtében szombaton tartotta meg a vármegyei közigazgatási bizottság november havi rendes gyűlését.

Elnökölt Pótsa József v. b. t. t. főispán. A szakelőadók közül a hivatalos köruton levő kir. főmérnök hiányzott csupán.

Elnökölt főispán megemlékezett arról, hogy a múlt évben volt 25 éves jubileuma a közg. bizottság fennállásának. Ez alkalommal indítványozza, hogy a bizottság három, immár 25 év óta működő választott tagjának, u. m.: gróf Nemes János, Ujvárossy József kir. tanácsos és Zathureczky Gyula uraknak ez idő alatt tanusított áldozatkész, közhasznú működésükért mondjon köszönetet a bizottság; intőzzen feliratot a kormányelnökhöz, mint az öszkormány képviselőjéhez, melyben kifejezést adva a 25 év alatt tapasztalt jóindulatu támogatásért köszönetének, — e támogatást és jóindulatu figyelmet kérje továbbra is. Végül indítványozza, hogy a közigazgatási bizottsági intézmény megteremtőjéhez, Tisza Kálmánhoz is intőzzen üdvözlő feliratot a bizottság.

Mindezen indítványok egyhangus s élénk lelkesedéssel elfogadtattak.

A szakelőadók havi jelentéseiből főleglítettük a következőket:

Közigazgatás.

Szentiványi Miklós, alispán jelentése szerint Morvay Endre szolgabíró 31 napi, Kádár Béla járási írnok 6 napi, Kökössy Gábor szolgabíró 28

napi, Szabó Ödön alszámvevő 5 napi, Köntzei Benedek árvaszéki ülnök 2 napi, Bedőházi Gábor alszámvevő 14 napi, Magyarai Ferencz j. írnok 8 napi, Csizsér Pál árvaszéki írnok 4 napi, dr. Böldi Pál szolgabíró 10 napi és Dani Mihály árvaszéki jegyző 12 napi szabadságidőt élveztek.

Jancsó Ferencz s-szentgyörgyi lakos végzett joghallgató, főispán ur 6 nagyméltóságának 1381. számú intézkedésével tiszteletbeli szolgabíróvá, Ütő Áron nagyajtai lakos végzett joghallgató az 1385. számú intézkedéssel közigazgatási gyakornokká neveztetett ki s szolgáltatott mindkettőn a sepsi járási főszolgabíróhoz osztattak be

Iktatóra érkezett 2298 drb.

Tizenöt napos utazási igazolvány kiadatott 312 darab: egy éves utlevél kiesziköltoztett 105 darab.

A vármegyei pénztár és összesített gyámpénztár október havi vizsgálata alkalmával rendben találtatott.

A közrend- és csendháborításért a csendőrség által bejelentett egyének részben elzárással, részben pénzbírsággal voltak bünttve.

Gyámügyek.

S éra Tamás, árvaszéki elnök bejelentette, hogy szeptember végén az árva létszáma volt 12072, októberben gyámság alá helyoztetett 163, összesen 12235 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza:

Készpénz. Áthozatal szeptember hóról 3253 kor. 23 fill. Ehez bevételt 12214 kor. 21 fillér.

Ebből kiadatott 8028 kor. 37 fill., melyet levonva 4185 kor. 84 fill. készpénz jött át november hóra.

Magánköteleztvény. November hóra áthozatott 526101 korona.

Pénzügy, adóügyek.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-előadta, hogy: az összes ágazatokban befolyt október hóban 294.403 kor. 61. fill., tehát 6.393 kor. 62 fillérrel kevesebb a megelőző évi hason havinál.

Egyenes adóban befolyt október hóban 80.485 kor. 19 fill., hátrálék 501.680 kor. 90 fillér.

Engedélyeztetett ideiglenes házadó mentesség 33, dohányárulás 5, só, fizetési időháladék 1 esetben

Közbiztonság, fogházügy.

Stocker Antal, kir. ügyész havi jelentése szerint a közdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban valamint a vármegye területén levő kir. járásbírósi fogházakban 1901. október hó utolsó napján le volt tartóztatva 64 elítelt, 8 vizsgálati, összesen 72, ezekből férfi 60, nő 12.

Tetszik tudni, minden embernek van a világon egy jóakarója, aki az ő sorsát mindig a szíven hordja, kinak gondja van arra, hogy egy-egy már előre is szerencsétlennek látszó házasságot megakadályozzon, férjét jó akaratulag figyelmeztessen a felesége kikapására, vagy egy, egy asszonynak besugja a férje csalafintságait.

Áldott jó lelkek, csupa extraktumai az erkölcsösségnek, kik megcsontosodott teoriájukkal szeretnék felbonítani és újra teremteni ezt az egész gonosz világot; mert hát az nekik így nem tetszik. Az ilyen névtelen hősök rendesen megtalálják egymást, összebujnak grikgyökvet fújni s aztán a hátrabbja merészen kiugrik, elővesz egy levélpapírt, melyen véletlenül az a nyomás látható, hogy „nyelvében él a nemzet” teleírja véges-végig, csak a nevet felejt el. Hej pedig milyen sokszor oda illenék a neve, nem is alul, hanem mindjárt felül firmának, az ilyen levelekre.

No de vigye manó, nem akarok én itt predikációt tartani az illetőknek, úgy is falra hányt borsó volna, hanem e helyett pletykálok a mi névtelen levélünkről, melyet hat heti jegyességünk alatt oly epedő kíváncsisággal vártunk.

De fájdalom csak vártuk, mert az, bizony nem érkezett meg.

Elmult az esküvő is és meg sehol semmi. Föl nem foghattuk, hogy hogyan eshet meg ilyesmi egy névtelen levél nélkül. Aztán elteit egy, . . két. . .

három év . . , de mi mégsem mondtunk le a reményről következtetve abból, hogy a kiknek ritkán szokott a fejkő fájni, azok okvetlen predesztinálva vannak ilyesmire.

És most balladai gyorsasággal rátérek egy dologra.

Vasárnap délután van. A városban nagy sürgés, forgás, kocsi kocsit ér, melynek gazdái most mind egy akaratot vannak, t. i. hogy minél előbb kijussanak a Nagy Ferencz-féle rétbe, hol a gymnázisták majálisukat tartották. Az idő kedvező, a társaság pompás, s mi sem természetesebb, mint hogy nagyszerűen mulattunk. Az uram, mint afféle ember, ki nagyon is alaposan szokott az emberek lelkébe pillantani, azon aggodalmának adott kifejezést, hogy: Feleség, alig ha meg nem irigyelte máma valaki, a mi jó kedvünket.

Sejtelmében nem csalatkozzék. A levél megjött . . . névtelen.

Kedves Barátom Marcz! — Természetes, hogy valami nagyon kedves barátgaskája lehetett az én uramnak, de még sem olyan barátja, ki valaha a mi házukhoz járt és a mi életünket ismerő; mert ilyen ostoba embert az uram barátai között nem képzelek. Szóval ez a bizonyos névtelen, ortográfiai hibáktól hemzseggő levelében, melyek természetesen szándékosan születtek, jó akaratulag figyelmezteti az uramat, ne engedje, hogy annyit táncoljak, mert az nem fér össze az én komoly állásommal.

Hát abban tökéletesen igazat adok önnek, tisztelt névtelen barátunk, mert azt csak senki sem állithatja, hogy a tánc valami komoly dolog volna, de szintén azt sem mondhatja, hogy az összeférhetetlen volna a mi állásunkkal. Ezt kereken tagadom.

Furcsa gusztus pedig, az embertől azt kívánni, hogy tánc közben valami nagyon keserves képet vágjon. Természetellenes, viszatetsző, sőt komikus dolognak tartom.

Ilyen képpel csak azok a bizonyos névtelenek szoktak gubasztani, kik mulatságokba is már csak azért járnak, hogy epés lelküket táplálják, s a látottakból rémképeket teremtsenek, s olyan dolgokon lovagoljanak, a minék tulajdonképen semmi alapjuk nincs.

Aztán . . . tovább folytatja a levelét, melyből azt következtetem, hogy nagymérvű aggodalmak gyötrik a szegény névtelen barátunkat a miatt, hogy a sok fillér, bálozás, tisztí estélyek, engem is sok más asszony sorsára jutattak, t. i. hirbe hoznak.

Továbbá bizonyos melankóliával mondja, hogy hát asszony asszony. Mindeniknek többé kevésbé hajlama van a rossz élvezetre, csak alkalom kell hozzá. — No hallja! derék hölgyekkel lehetett dolga az életben, ha ilyen véleményt szerzett magának. Mert intelligens, értelmes hölgy, csakis szerényen és diszkrétan viselkedhetik, ha leány, ha asszony az

Időközben még 105 egyén volt letartóztatva. Rabélelmények kiadatott 382 korona 75 fillér. Az élelmezés ellen panasz nem emeltetett. r. A letartóztatottak egészségi állapotát általában jó volt.

Bűnvádi feljelentés a hó folyamán beérkezett 73. Súlyosabb bűneset nem merült fel. Törvényszéki boncolás 6 esetben volt.

Közkutatás.

Csánki Gyula kir. tanfelügyelő október havi jelentését lapunk közelebbi számában fogjuk ismertetni.

Folyó ügyek.

Az alispáni jelentéssel kapcsolatban a közdi-
rásban ismét gyakorivá lett gyűjtögetésre való te-
kintettel határozatilag kimondott, hogy a csendőr-
kerületi parancsnokság a szükségesnek mutakozó
járőr szaporítás, illetőleg kiküldésre felkérteik.

A vármegyei főorvos jelentésével kapcsolatban
dr. Székely György szóvá teszi, hogy a vármegyei
közkórházból egyes halottakat papi kíséret nélkül
visznek ki a temetőbe. Az alispán utasított, hogy
vizsgálja meg a kérdést és a lehető egyöntetű el-
járás czéljából intézkedjék.

Ugyanezért említés tétetett arról is, hogy kü-
lönösen vásárok alkalmával mindenféle koldusok le-
pik el a várost, a kik a közbiztonságot és közérkö-
liséget is egyaránt veszélyeztetik. Ezzel kapo-
soltban is utasított az alispán, hogy a vármegye-
nek a koldulásra vonatkozólag meglévő szabályren-
deleit minden vásártartó várossal és községgel
szigorúan tartassa meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

A kézdivásárhelyi „Paedagogiai Tarsa- ság” alakuló ülése.

November 9-ik napja emlékezetes lesz a kézdi-
vásárhelyi összes iskolák történetében.

Egy nagyszabású eszme: az összes iskolá-
fajok tantervének egyesülése, a város mi-
velődésének előmozdítására, nyert életet a nevezett
napon, a m. kir. állami elemi iskolák tornacsarno-
kában.

Résztvettek az alakuló gyűlésen; a román. kath.
főgymnasium, az állami polgári fiúiskola, a nőgye-
sületi polgári leányiskola, az állami elemi fiú- és
leányiskola, Erzsébet árvaleánynevelő-intézet és a
községi óvoda tanárai, tanítói, nevelői, illetőleg óvói,
csaknem teljes számban, kívülük az összes hitok-
tatók, továbbá Dr. Török Andor polgármester.

Az alakuló ülést Hassák Vidor, főgymnasiumi
igazgató nyitotta meg, egy a Társaság czélját, fel-
adatát szépen fejtegető, talpraesett beszéddel. A köz-
gyűlés lelkes éljenzésekkel honorálta az érdekes be-

illető. Azt pedig, ha barátságosan beszélget valaki
valakivel, csupán a rossz indulat ítélheti el.

Még csak az hiányzott a leveléből, hogyan
en eddig meg az uram, hogy én asszony létemre piros
bluzban jelenjek meg, mert itt az is a szerénytelen-
ségnek egyik hatalmas dokumentuma. — De úgy
látszik, erre már nem jutott hely a fél levél papíron,
mert a másik felét valószínűleg már előbb letépte.

Szóval ennyiből állt a mi levelünk, mely a sok
várakozás után érdekesebb is lehetett volna, de én
nem tehetek arról, hogy a mi névtelen barátunk azt
ilyen egyhanguan szerkeszté.

Nagy galibát nem is okozott nálunk, az egész-
ből csupán egy négyzetemközt annyi maradt fenn
közűnk, hogy valahányszor az én uram rossz han-
gulatban van, vagy valami dolgával nagyon el van
foglalva, soha el nem mulasztanám, az én rossz haj-
landóságom nyomát az arczán hagyni, természetesen
a kérdést azonnal utána teszem, hogy hát: Marcsi,
miro is van nekem rossz hajlandóságom.

A feleletet pedig, Isten bizony, tán még ha a
polg. leányiskola bukását olvasná, akkor sem tudná
kaczagás nélkül megadni rá.

Tehát edes névtelen barátjait és barátnőit az én
uramnak, nekünk minél több ilyen levelet s önnök
tisztelet uram, minél kevesebb ilyen felolvasást.

szédet, ez éljenzések elismerése volt az elnök azon
érdemének is, hogy a Társaság megalakítása iránti
kezdeményező lépéseket megindítani s sikerre ve-
zetni szíveskedett. Mivel az elnöki megnyitó beszéd
lapunkban meg fog jelenni, annak bővebb méltatá-
sával ezuttal nem foglalkozunk.

A Társaság érdekében tett előkészületekről
referált ezután Balázs Márton ideiglenes titkár:
melyeket a közgyűlés az előkészület teendőinek
buzgó elvégzéséért különösen Hassák Vidor és Ba-
lázs Mártonnak kifejezett elismeréssel vett tudomásul.

Majd az alapszabály tervezetét került
tárgyalás alá. Előbb általánosan, majd részletekben
vette a közgyűlés bonczkés alá a tervezetet s azt
csokély módosítással elfogadta s megerősítés végett
az illetékes hatóságokhoz felterjeszteni határozta s
ezzel az elnökséget megbízta.

Végül a tisztikart és választmányt alakította
meg a közgyűlés a következőképen:

Elnök: Hassák Vidor főgymn. igazgató;
alelnökök: Stocker Antal kir. ügyész, Baló
László polg. fiúisk. igazgató; titkár: Balázs Már-
ton, polg. leányiskolai igazgató, jegyzők: Ferencz
Gyula és Zöld Ferencz, főgymnasiumi tanárok;
pénztáros: Dr. Balogh Vendel ügyvéd, ellenőr:
Zajzon Sándor, polg. fiúiskolai tanár; választmányi
tagok: Asbóth Viktor, Kiss Károly, Nagy Károly,
M. Székely János, Szabó Jenő, Tamási Imre, Dr.
Török Andor és Vajna Károly.

A választás után indítványokra került a sor.
Ezek közül megemlítsérem méltó, hogy a Társaság
egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Baló
László polg. isk. igazgatónak városunk kebelében
igazgatói és tanári minőségben eltöltött 30 éves
munkásságát november 17-én vasárnap délelőtt 11
órákor rendezendő ünnepélylyel s este társasvacs-
orával fogja megünnepelni, s a rendezésre Kiss Ká-
roly polg. isk. tanár elnöklelte alatt egy bizottsá-
got küldött ki.

És ezzel végére is értem tudósításomnak, azon
hő ohajjal, hogy ez új kulturintézmény városunk
közmevelődésének javára, az egyesülésben rejlő ha-
talmas erőnek diadalára szolgáljon s mint ilyen a
társadalom rokonszenvét minél nagyobb mértékben
mielőbb nyerje meg, a miben, hogy meglesz ismerve
az egyesület élön állók lelkes férfiak ügyérde-
keltségét, — nincs okunk kételkedni.

NAPI HIREK.

— **Novemberi előléptetések.** A király a
brassói m. kir. 24-ik honvéd gyalogezred Kézdi-
vásárhelyen állomásozó 3-ik zászlóaljánál előléptette:
Imreh László és Barabás Károly hadnagyokat
fő hadnagyokká, Balázs Béla hadapród-tiszt-
helyetteset hadnaggyá; s megengedte, hogy Belez-
nay Mátyás, közös hadseregbeli tartatalkos had-
nagy ugyane zászlóalrhoz a m. kir. honvédség tény-
leges állományába áthelyeztessék. A derék ifjú
tisztnek társadalmi életünkben is közkedveltségnek,
általános szeretetnek örvendően, előléptetésükhöz tá-
rsadalmunk intelligenciájából igen sokan gratuláltak,
a kikhez mi is szívesen csatlakozunk.

— **Küldöttség Wlassits miniszternél.** A
polgári leányiskola érdekében november 14-én tekin-
télyes küldöttség keresi föl Dr. Wlassits Gyula
közoktatási minisztert. A küldöttséget Pótsa József
v. b. t. t. főispán vezeti; tagjai: Csánki Gyula
kir. tanfelügyelő, Dr. Török Andor polgármester,
Benkő Lajos gazdasági tanácsos a város részéről,
Székely Jánosné, Jakab Istvánné, Balázs Mártonné,
Baló László, Balázs Márton, Jancsó Géza, Jakab
István, ifj. Kupán József, Molnár Ferencz, ifj. Tóth
István a nőgyűlés részéről, a kikhez csatlakozni fog-
nak Benke Gyula, Sándor József, Dr. Székely György,
Dr. Neumann Árpád, Molnár Józsiás orsz. képviselők,
Nagy Gábor miniszteri tanácsos, Benkő Sándor és
Dr. Csoboth Simon miniszteri titkárok és Turóczy
Adolf országos fővámgazgató.

— **Benedek Elek itthon.** A székelyek e
büszkesége, a kiváló író, a jövő héten itthon lesz.
Mert a Székelyföld az ő szülőföldje, itt van tehát
ő valóban itthon. November 21-én jön Háromszékre,
abból az alkalomból, hogy a vármegyei tanítótestület,
melynek Benedek Elek disztagja, akkor tartja
Sepsiszentgyörgyön évi közgyűlését. Az nap
este a tanítók estélyt is rendeznek s Benedek
Elek egy felolvasással fogja a műsört gazdagítani.
Vele jön Földes Géza fővárosi tanár is, a tanítók

egy másik melegkebelű barátja, a Nemzeti Iskola
társzerkesztője. Ő is felolvasással fog közreműködni.
Az estély iránt meggyeztette nagy az érdeklődés.

— **Képviselőtestületi ülés.** Kézdivásárhely város képviselőtestülete nov. 9-én, szombaton,
délelőtt Dr. Török Andor polgármester elnöklelte
alatt ülést tartott. Az ülésnek csak egy néhány
tárgya volt. A polg. leányiskola államosítása ügyé-
ben Budapestre menő küldöttségben a város képví-
seletével Dr. Török Andor polgármestert és Benkő
Lajos gazdasági tanácsost bizta meg a képviselő s
polgármesternek 160. gazdátanácsosnak 100 korona,
összesen részükre 260 korona uti költséget megza-
vazott. Az iparos tanonciskola 1901-2-ik iskolai
évi költségvetésének jóváhagyása, megerősítése után
örömmel vette tudásul a képviselet, hogy a torjai
határ átcsatolása ügyében az elsőfoku ható-
ság Kézdivásárhelyre nézve kedvezően határozott.
Végül még tudomásul vették az orsz. képviselővá-
lasztás irónyainak kiadására vonatkozólag alko-
tott szabályrendeletet.

— **Szép ünnepély lesz jövő vasárnap d. e. 11**
órákor Kézdivásárhelyen az áll. el. iskolák tornacsar-
nokában. A kézdivásárhelyi „Paedagogiai Társaság”
rendezi, Baló László polg. isk. igazgató tiszteletére,
a ki már 30 éve, hogy városunkban áldásos siker-
rel munkál nemcsak az oktatásügy, hanem a városi
összes humánus és kulturintézmények, közügyek ter-
én is.

— **Az első fillérestély.** A kézdivásárhelyi
nőgyűlés első fillérestélyét mint vetük, mult
szombaton tartották meg, fényes sikerrel. Az estélyt
röviden jellemezve, konstataciónk kell két dolgot: a
magas nivón álló műsor kiváló sikerét s az intel-
ligens, szép számu közönséget, mely ritka kedves
élvezetben részesült. Ime a műsor. Balázs Mártonné
felolvasást tartott. Nagy figyelemmel hallgatták meg
s ez maga a legszebb dicséret nálunk, hol bevett
szokás ösztönözni szólna a felolvasások alatt is társ-
alogni. Szellemes, ötletes felolvasása kedvesen érin-
tette a közönséget, mely végül éljenzéssel, szívé-
lyes tapsokkal adózott a kollesem élvezetért. A fel-
olvasást mai tározánkban közöljük. Utána Szabó
Jenő lelkész szavalt a nagy művészi hatással
Némethi Gézának: „A kóbor lantos” című drámai
költeményét. Pénzes Imre „Ernani”-ból hegedűn
adott elő egy részletet, Pataki Józsefné zongoraki-
sérétével. Mindketten úgy ismeretese, mint kitűnő
zenei képességek, erről ez este újabb bizonyosságot
tettek szabatos, szép, fejlett technikára valló játé-
kukkal. Megújrazták, többször megtapsolták,
érte. Az utolsó pont egy rendki-
vul kedves dialóg volt. Molnár Eszti és Garam Aladár
személyesítették nagy sikerrel. Nemcsak az az ér-
demük, hogy igen szerencsésen választották elő-
adásuk tárgyát a hipnotizmusról írt eme rövid, de
vonzó dialógot, de a legösszetettebb kritikával kell
mindkettőjük javára írni föl azt az elegáns, művészi
kivitel is, melylyel a dialóg minden kis részletét
érvényre juttatták. A közönség sűrű tapsokkal, lel-
kes éljenzésekkel honorálta őket. Műsor után táncz
volt ötfél utánig, kedélyes befejezésül a pompás
estélynek, mely minden ízében dicséretre válik Dr.
Bánffy Zsigmondné és ifj. Dávid Istvánnak, a
kik lekötőlező szívéllyességgel és sok szeretettel
teljesítették a háziasszonyi tisztet. Az elismerés igaz
hangja mellett azonban kifejezést kell adnunk azon,
több föl hallott, szerintünk is helyes véleménynek,
hogy fillérestélyen magas a koronás belépti díj.

— **Új iparkamarai tagok.** Kézdivásárhely és
vidékére nézve pár hó előtt megajtott választás meg-
semmisítettén, folyó hó 12-én ment végbe az új
választás, Dr. Török Andor polgármester vezetésé
alatt. Nagy többséggel megválasztottak iparka-
marai rendes tagokká: ifj. Czimbalmos
Ferencz műasztalos és Dézsi Dániel, a ezizmadia
ipartársulat elnöke; pótagokká: Szabó János
meszáros és Török János timár iparosok.

— **Kiállítás Kézdivásárhelyen.** Vasárnap
(november 17-én) reggel 9 órákor Kézdivásárhely-
en, a barompiaczon, mint már jeleztük,
díjazással összekötött lö- és szarvas-
marha-kiállítás lesz. A megyei gazdasági bi-
zottság rendezi. Ezuttal felhívjuk rá különösen a
kiszázdák figyelmét. A részletes programot lapunk
84. számában közöljük.

— **Dr. Herepei Iván ügyvédi irodájára** vo-
natkozóan lapunk közelebbi számában megjelent
hír kiegészítésül közöljük, hogy dr. Herepei
Iván irodája nem a lakásán, hanem a Jancsó-féle
gyógyszertár melletti utcában, a Geréb-
ügyvédi iroda helyén van.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadólaptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

HIRDETÉSEK.

Szám 5544/901. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Dr. Fodor Antal budapesti lakos végrehajtónak Jancsó József altorjai lakos végrehajtást szenvedett elleni 144 korona tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Kézdivásárhely város határára fekvő, a kézdivásárhely-kantai 289. sz. tjkvben foglalt 2697. hrsz. ingatlanra 100 korona, 1419/1., 1419/2. hrsz. ingatlanra 2224 korona, a 725 sz. tjkvben 1415. hrsz. ingatlanra 14 korona, 803/2., 804/1. hrsz. ingatlanra 83 korona, 805/2. hrsz. ingatlanra 260 korona, az 1078. sz. tjkvben 805/1. hrsz. ingatlanra 260 korona, Jancsó Károly javára bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlenül hagyása mellett ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi január hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó, nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. § a értelmében

a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság. Kézdivásárhely, 1901. évi október hó 9-én.
(164. 1—1.)

Dr. Nagy
kir. tvszki albiró.

1287—1901. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi Sp. 517. számú végzése következtében Dr. Balogh Vándor ügyvéd által képviselt Kovács Sándor és társa javára feltorjai Jancsó József ellen 362 K. 84 f. s. jár. erejéig 1901. évi október hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt 874 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Színes és fehér pamut fonalat, kávé és kása neműek, szeszecsalók, bőr és talp neműek, then, lámpa, bolti asztal, ostorok, kések, villák, kanalak, nagymérleg szerelvények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1900. évi Sp. 517. számú végzése folytán 362 K. 84 f. tökékövetelés, ennek 1901. évi május hó 15-ik napjától járó 5 % kamatai, 1/8 % váltó díj és eddig összesen 85 K. 88 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Feltorja községhezánál, leendő eszközésére 1901. évi november hó 25. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a vonni szándé-

kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 103. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

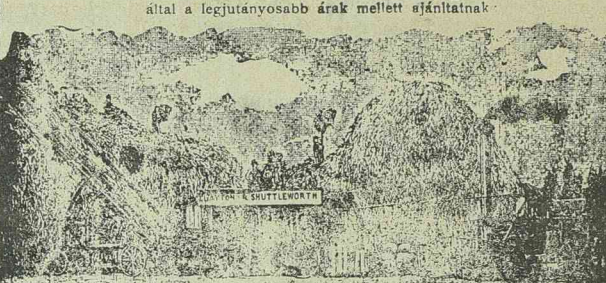
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták

s azokra kielégítési jogot nyertek volna, a jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1901. évi október hó 23-ik napján.

(165. 1—1.) Kakutsi Ádám.
kir. bírósági végrehajtó.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. s.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lőhár-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-akák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kinyomtatva ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

KÜLÖNÖS SZERENCSET

hoztak tulajdonosaikra a most lefolyt sorsjátékban is, a mi főelárusítódánkból eladott
OSZTÁLY-SORSJEGYEK.

Sorsjegyeikre most is sok főnyeremény eset mint például

30.000, 5000, 2000, 1000, 500, korona stb. összesen

Nyolczszázharmincznégyezer koronát

fizettünk ki sorsjegyeink szerencsés birtokosainak.

A legközelebbi húzások **már november hó 21-én** kezdődnek, s a hivatalos tervezet alapján

100.000 sorsjegy közül 50.000 nyereménnyel lesz kisorsolva.

Tehát minden második sorsjegy nyer:

Eredeti sorsjegyek

egész sorsjegy

á 12.—K.

fél sorsjegy

á 6.—K.

negyed sorsjegy

á 3.—K.

nyolczad sorsjegy

á 1.50 K.

árban kaphatók míg a készlet tart

Adler L. Jakab és Testvére

bankbetéti-társaság **BRASSÓI** banküzletében.

Vidéki megrendelések azonnal s leggyorsabban teljesíttetnek. — nyeremények minden levonás nélkül. a legszigorubb titoktartás mellett fizettetnek ki.

(162. 2—4)